

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 16.11.2023 § 56

TULEVAISUUS- JA KEHITTÄMISLAUTAKUNNAN LAUSUNTO LUONNOKSESTA VUOSIEN 2025-2028 INVESTOINTISUUNNITELMAKSI

Lausunnossaan luonnoksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi tulevaisuus- ja kehittämislautakunta haluaa tehdä seuraavat nostot aluehallitukselle:

Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että painopisteenä on digitaalisen asioinnin kehittäminen. Lautakunta pyytää huolehtimaan digitaalisen asioinnin sujuvuudesta sekä sujuvasta asiakaskokemuksesta sekä hoitopolkuun/hoitoon ohjauksesta. Lautakunta haluaa tuoda esille, että digitaalisia palveluita kehitettäessä on huomioitava palvelun soveltuminen kohderyhmälle.

Lautakunta toivoo investointisuunnitelmaan tarkennusta mitä tavoitellaan robotiikan, tekoälyn ja automaation investoinneilla.

Investointisuunnitelmassa ei ole mainittu suunniteltujen neljän kampusalueen sijaintia. Lautakunta edellyttää, että kevään palveluverkkoselvitystä tehdessä ja kohteiden sijaintien määrittämisessä huomioidaan yhteistyö kuntien kanssa.

Lautakunta toteaa, että hyvinvointialueen investoinneissa huomioidaan varautuminen mahdollisiin kriisitilanteisiin ja epidemioihin/pandemioihin yhteistyössä kuntien kanssa. Palveluverkkoa ei tule supistaa siten, että varautuminen vaarantuu.

Vanhoista tiloista luovuttaessa ja uusiin tiloihin siirryttäessä on huomioitava palveluverkon kattavuus ja varmistettava väestöennusteiden realistisuus koko hyvinvointialueella yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Hyvinvointialueen on turvattava palveluiden saatavuus ja riittävä kapasiteetti. Erittäin ikääntyneiden palvelutarve kasvaa tulevaisuudessa ikääntyvän

väestön määrän lisääntyessä. Hyvinvointialueen tulee arvioida kiinteistöjen rakentamistarve ja lautakunta edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa myös kiinteistöjen rakentamistarpeen arvioinnissa.

Lautakunta toteaa, että investointien kautta pyritään osaltaan säästöihin tai tuottavuuden parantamiseen. Lautakunta muistuttaa, että pelkkien järjestelmäinvestointien tekeminen ei riitä, vaan pitää myös muuttaa toimintamalleja ja toimintatapoja. Esimerkiksi työvuorosuunnittelun modernisoinnissa tulee nopeuden ja tehokkuuden ohella tavoitella toimintalähtöistä työvuorojärjestelmää, jossa henkilöstön resurssi ja osaaminen kohdentuvat mahdollisimman oikein parantaen näin työn tuottavuutta unohtamatta henkilöstön mahdollisuutta vaikuttaa omiin työvuoroihinsa.

Lautakunta toteaa, että toiminnan muutos ja digitalisaation kiihdyttäminen edellyttävät investointeja, mutta investointiohjaukseen ja laskentamalliin liittyy epävarmuustekijöitä sen osalta, mikä on investointien liikkumavara lähivuosien aikana. Pahimmillaan liikkumavaraa ei ole, jolloin toiminnan muutoksen kannalta välttämättömiä investointeja voidaan joutua lykkäämään tai jättämään tekemättä. Tämä hankaloittaa tosiasiallisesti pitkäjänteistä kehittämisen suunnittelua. Valmisteltu hyvinvointialueen investointisuunnitelmaluonnos sisältää hyvinvointialueen talouden reunaehtojen osalta tiettyjä oletuksia, mutta ne voivat muuttua siten, että taloussuunnitelmakaudella ei pystytäkään tekemään investointisuunnitelmassa esitettyjä investointeja.

Lautakunta pitää tärkeänä, että keskeisiä investointeja pystytään tekemään mahdollisimman paljon yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa, mutta samalla on kyettävä säilyttämään ketteryys ja kyky mukautua. Aikajänne on pitkä ja sen aikana on pystyttävä reagoimaan ja tekemään muutoksia mahdollisimman ketterästi.